

משה רבינו הכהן – עבודת המשכן בימי המילואים

1) שמות פרק כט

א וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר-תַּעֲשֶׂה לָהֶם, לְקַדֵּשׁ אֹתָם--לְכַהֵן לִי: לְקַח פֶּר אֶחָד בֶּן-בְּקָרָה וְאֵילִם שְׁנַיִם--תְּמִימִם. . . . ד וְאֶת-אֶהֱרֹן וְאֶת-בָּנָיו תִּקְרִיב, אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד; וְרַחֲצֵתָ אֹתָם, בַּמַּיִם. ה וְלִקַּחְתָּ אֶת-הַבְּגָדִים, וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת-אֶהֱרֹן אֶת-הַכֹּהֲנֹת, וְאֶת מְעִיל הָאֹפֶד, וְאֶת-הָאֹפֶד וְאֶת-הַחֹשֶׁן; וְאֶפְדָּתָ לּוֹ, בְּחֹשֶׁב הָאֹפֶד. ו וְשַׂמְתָּ הַמְצַנְפֹת, עַל-רֵאשׁוֹ; וְנָתַתָּ אֶת-נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ, עַל-הַמְצַנְפֹת. ז וְלִקַּחְתָּ אֶת-שֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וְיִצַקְתָּ עַל-רֵאשׁוֹ; וּמִשַּׁחְתָּ, אֹתוֹ. ח וְאֶת-בָּנָיו, תִּקְרִיב; וְהַלְבַּשְׁתָּם, כְּתֹנֶת. ט וְחַגְרָתָ אֹתָם אֲבָנֵט אֶהֱרֹן וּבָנָיו, וְחַבְשֹׁתָ לָהֶם מַגְבַּעַת, וְהִיְתָה לָהֶם כֹּהֲנָה, לְחַקֵּת עוֹלָם; וּמְלֹאֲתָ יַד-אֶהֱרֹן, וְיַד-בָּנָיו. . . . כ וְשַׁחֲטָתָ אֶת-הָאֵיל, וְלִקַּחְתָּ מִדְּמוֹ וְנָתַתָּה עַל-תְּנוּף אֶזְנוֹ אֶהֱרֹן וְעַל-תְּנוּף אֶזְנוֹ בָּנָיו הַיְמָנִית, וְעַל-בֵּהוֹן יָדָם הַיְמָנִית, וְעַל-בֵּהוֹן רַגְלָם הַיְמָנִית; וְזָרַקְתָּ אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּזְבֵּחַ, סָבִיב. כא וְלִקַּחְתָּ מִן-הַדָּם אֲשֶׁר עַל-הַמִּזְבֵּחַ, וּמִשֵּׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וְהִזִּיתָ עַל-אֶהֱרֹן וְעַל-בְּגָדָיו, וְעַל-בָּנָיו וְעַל-בְּגָדֵי בָנָיו אֹתוֹ. . . . לה וְעָשִׂיתָ לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָיו, כָּכָה, כָּכָה אֲשֶׁר-צִוִּיתִי, אֹתְכֶם; שִׁבְעַת יָמִים, תְּמַלֵּא יָדָם. לו וּפֶר חֲטָאֵת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם, עַל-הַכִּפָּרִים, וְחֲטָאֵת עַל-הַמִּזְבֵּחַ, בְּכַפָּרָה עָלְיוֹ; וּמִשַּׁחְתָּ אֹתוֹ, לְקַדְּשׁוֹ. לז שִׁבְעַת יָמִים, תִּכַּפֵּר עַל-הַמִּזְבֵּחַ, וְקַדְּשֵׁתָ, אֹתוֹ; וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קָדֵשׁ קְדָשִׁים, כָּל-הַנֹּגַע בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ.

2) גמרא זבחים קב.

חכמים אומרים לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המילואים בלבד. ויש אומרים לא פסקה כהונה אלא מזרעו של משה.

3) גמרא עבודה זרה לה.

רבי עקיבא איקלע לגינזק, בעו מיניה . . . במה שימש משה כל שבעת ימי המילואים? לא הוה בידיה. אתא שאל בי מדרשא, אמרי . . . במה שימש משה שבעת ימי המילואים? בחלוק לבן. רב כהנא מתני בחלוק לבן שאין בו אימרא.

4) פירוש ר' יאשיהו פינטו (הרי"ף) לעין יעקב תענית יא:

שאל אם משה שימש בז' ימי המילואים במקום אהרן כ"ג היה עובד בח' בגדים ככ"ג, או בד' ככהן הדיוט, דלא מסתברא לומר שלא עבד בבגדי קדש. . . . ומשני שלא עבד אלא בבגדי לבן שהם בגדי כהן הדיוט.

5) רש"י עבודה זרה שם ד"ה משה

לא נשתמש בבגדי כהונה דכתיב "ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך" והוא היה זר אצלן ועל פי הדבור שימש ולא הוזכרו בגדים.

6) תוספות שם ד"ה במה

קשה למ"ד פרק טבול יום בזבחים משה רבינו ע"ה כ"ג היה ונשתמש בכהונה גדולה מ' שנה ולפי זה היה צריך לשאול במה שמש כל מ' שנה ולא יוכל להשיב על זה בחלוק לבן שאין בו אימרא דלשון בכהונה גדולה משמע בח' בגדים ככ"ג וי"ל דשבעת ימי המלואים דוקא איבעיא שעדיין לא נתקדשו בגדי כהונה כדכתיב והזית על אהרן ועל בגדיו וגו'.

וה"ר יעקב מאורליינ"ש פירש דאפי' נתקדשו, מ"מ כל ז' ימי המלואים שהיה משה מעמיד המשכן ומפרקו היה נחשב כמו במה ואין בגדי כהונה בבמה.

7) רמב"ן שמות מ:כז

"ויקטר עליו קטורת סמים" - משה הקטיר עליו כל שבעת ימי המלואים . . . וכן "ויעל עליו את העולה ואת המנחה" משה הוא המעלה שכן נצטוו "וזה אשר תעשה על המזבח" שיתחיל הוא לעשות כן בעבדו בימי המלואים, כי הצואות כולן שם על עבודת משה, ואמר אחרי כן "עולת תמיד לדורותיכם" שיעשו כן הכהנים לדורות, ולכך אמר בה בסדר פנחס "עולת תמיד העשויה בהר סיני", שהתחיל אותה משה שם. והנה משה רבינו בכל העבודות הכהן הראשון ולפיכך הקטיר גם הקטרת.

8) גמרא שבת פז: ורש"י שם

"ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן" - תנא אותו יום נטל עשר עטרות: ראשון למעשה בראשית, ראשון לנשיאים, ראשון לכהונה, ראשון לעבודה, ראשון לירידת האש, ראשון לאכילת קדשים, ראשון לשכון שכינה, ראשון לברך את ישראל, ראשון לאיסור הבמות, ראשון לחדשים.

רש"י - ראשון לעבודה - לסדר עבודת ציבור, תמידין ושאר קרבנות של תרומת הלשכה.

9) שפת אמת על מסכת שבת שם

בגמ' ראשון לעבודה, פירש"י לסדר עבודת ציבור תמידין כו', ותימא דהא בסוף פקודי משמע דבימי המילואים נמי הקריב משה התמידין, וכדפירש"י שם . . . [וכן פ' רש"י בפ' פנחס בפ' התמיד דהא דכתיב בפ' תצוה וזה אשר תעשה הוא לימי המלואים ע"ש], ואולי כיון דזה היה מלואים וחינוך העבודה לא חשבינן ליה, ועיקר העבודה התחיל מיום השמיני, ושבעת ימי המלואים לא היו אלא הכנה.